

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор

Насриддинзода Э.С.

с.2024

ХУЛОСАИ

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Диссертатсияи Искандаров Ҳофиз Ҳакимович дар мавзӯи «Такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир: назария, методология, амалия» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ, аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 – Менечмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менечмент) дар кафедраи идоракунии захираҳои инсонии факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба анҷом расонида шудааст.

Дар рафти иҷрои диссертатсия Искандаров Ҳофиз Ҳакимович докторанти кафедраи идоракунии захираҳои инсонии факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба шумор мерафт.

Искандаров Ҳофиз Ҳакимович соли 2006 Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро аз рӯйи ихтисоси иқтисодиёти меҳнат хатм намудааст. Искандаров Ҳофиз Ҳакимович соли 2017-ум рисолаи номзодии худро дар мавзӯи «Совершенствование мотивационного механизма кадрового обеспечения аграрного сектора экономики (на материалах Республики Таджикистан)» аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ (иқтисодиёти меҳнат) дар Шурои диссертатсионии Д 999.031.03-и назди Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон бо мувафаккият Ҳимоя намуда, соҳиби дипломи номзоди илмҳои иқтисодӣ гардидааст.

Мушовири илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, мудири кафедраи идоракунии захираҳои инсонӣ Ғаниев Таваралӣ Бобоевич маҳсуб меёбад.

Диссертатсияи Искандаров Ҳофиз Ҳакимович дар мавзӯи «Такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир: назария, методология, амалия» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ, аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 – Менечмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менечмент) дар ҷаласаи муштараки кафедраҳои идоракунии захираҳои инсонӣ, менечмент ва маркетинги Донишгоҳи миллии Тоҷикистон 26 июни соли 2024, суратҷаласаи №11 муҳокима гардид. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии Ҳимоя тавсия карда шудааст.

Мавзуи таҳқиқоти диссертатсионии Искандаров Ҳофиз Ҳакимович дар чаласаи Шурои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 28.10.2022, суратчаласаи №3 тасдиқ шудааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи диссертатсияи Искандаров Ҳофиз Ҳакимович дар мавзуи «Такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир: назария, методология, амалия» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 – Менечмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менечмент) чунин хулосаҳо бароварда шуд:

Тавсифи умумии таҳқиқот

1. Баҳодиҳии иҷрои рисола. Диссертатсияи Искандаров Ҳофиз Ҳакимович дар мавзуи «Такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир: назария, методология, амалия» яке аз корҳои илмии мубрам ва муосири илми иқтисоди ҷумҳурӣ маҳсуб ёфта истодааст. Ташаккулёбии сармояи инсонӣ ва самаранок истифодабарии он боиси боз ҳам аз худ намудани манфиатҳои зиёди илмӣ-иқтисодӣ ва расидан ба ҳадафҳои гузошташуда доништа мешавад. Манфиатҳои илмии сармояи инсонӣ дар навовариҳо ва ихтироъкорӣҳои илмие, ки инсон ба даст овардааст доништа мешавад. Манфиатҳои иқтисодии он пеш аз ҳама дар самаранок истифодабарии захираҳои маҳдуди иқтисодӣ ва ба даст овардани манфиат доништа мешавад. Дар баробари ин манфиатҳо, муҳимият ва дар мавриди назар будани рушди инкишофёбии сармояи инсонӣ яке аз зерқисматҳои ҳадафҳои стратегияи давлат ба ҳисоб меравад.

Диссертатсияи мазкур бисёр дар як мавзуи фаъоли иқтисодӣ омода гардида, он дарбаргирандаи ду паҳлуи муҳими иқтисодӣ: яқум, такмили идоракунии сармояи инсонӣ ва дуюм рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир мебошад. Инчунин диссертатсия бо забони илмии тоҷикӣ навишта шуда, таҳқиқоти илмии анҷомёфта ба ҳисоб меравад. Аз тақризу муҳокимаҳо бармеояд, ки мақсад ва вазифаҳои диссертатсия иҷро гардидаанд ва бо пешниҳоди хулосаҳо асоснок гардидаанд.

2. Робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоихаҳо) ва мавзӯҳои илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур бо Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи ҳифзи солимии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025, Барномаи давлатии рушди таҳсилоти томактабӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2025, Барномаи таълимии такмили таълим ва омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Барномаи таълим ва тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2030 ва дигар барномаҳои рушди соҳавию байнисоҳавӣ, санадҳои ҳуқуқию

меъёрии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда робитаи мустақим дорад. Таҳқиқоти диссертатсионӣ дар доираи нақшаи корҳои илмию таҳқиқотии кафедраи идоракунии захираҳои инсонии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 иҷро карда шудааст.

3. Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Саҳми шахсии муаллиф дар интиҳоби мавзӯи илмӣ, асосноккунии илмӣ ва мубрамияти он, муайянкунии мақсад, предмет ва объекти таҳқиқот, дар асосноккунии номгӯи вазифаҳои таҳқиқот зоҳир мегардад. Муаллиф дар таҳия ва санҷиши муқаррароти назариявӣ, методологӣ ва методӣ оид ба такмили сармояи инсонӣ ва таъсири онҳо ба самаранокии идоракунии натиҷаҳои иқтисодии фаъолияти донишомӯзӣ саҳм гузоштааст.

4. Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо гузаронидани таҷрибаҳо, дақиқии маълумотҳо, коркарди омории натиҷаҳои таҳқиқот, кифоягии ҳаҷми маводи таҳқиқотӣ ва интишороти муаллиф тасдиқ мегардад. Дар таҳқиқоти анҷомгардида, ҳама он вазифаҳои гузошташуда ба пуррагӣ иҷро гардида, пайдарпайии таҳқиқи назария, методология ва амалия дар сатҳи зарурӣ арзёбӣ гардидаанд. Масъалаҳо, пешниҳодҳо ва баҳогузориҳо бо далелу рақамҳои оморӣ, ҳисоботи кумитаҳо, пажӯҳишгоҳҳо ва вазорату идораҳои дахлдор вобаста ба мавзӯи таҳқиқгардида асоснок карда шудаанд. Хулоса ва тавсияҳои пешниҳодшуда дар асоси таҳлили илмии натиҷаи таҳқиқотҳои назариявӣ таҷрибавӣ асоснок карда шудаанд.

5. Ҳадафи таҳқиқоти диссертатсионӣ аз таҳияи муқаррароти илмию назариявӣ ва методологӣ оид ба рушду инкишофёбии сармояи инсонӣ ва таҳияи тавсияҳои амалии такмили системаи идоракунии он дар шароити рушди инноватсионии иқтисодӣ муосир иборат аст.

6. Навгонии илмии таҳқиқот дар асоснокгардони чанбаҳои илмӣ-назариявӣ ва методологии такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодӣ муосир ифода меёбад.

Натиҷаҳои муҳимтарини таҳқиқоти диссертатсионӣ, ки навгонии илмии онро муайян мекунанд, фарогири нуктаҳои зерин мебошанд:

- Дар диссертатсия ғояҳои илми иқтисодӣ ва сарчашмаҳои асосии равишҳои концептуалӣ-назариявии сармояи инсонӣ ва унсурҳои асосии он мавриди омӯзиш қарор дода шудаанд. Асоснок карда шудааст, ки чомеаи муосир ба марҳилаи нави рушди иқтисодӣ ҳаракат мекунад ва қувваи пешбарандаи онро сармояи инсонӣ (бунёди донишҳои нави иқтисодӣ, самаранок истифодабарӣ идоракунии онҳо) ташкил менамояд. Инчунин, дар диссертатсия назарияҳои муҳаққиқон ва коршиносони соҳа ба инобат гирифта шуда, фаҳмиши муаллифии сармояи инсонӣ ва унсурҳои асосии он пешниҳод карда шудааст. Мувофиқ ба дарку фаҳмиши муаллифи диссертатсия, сармояи инсонӣ маҷмуи қобилиятҳо, донишҳо, таҷрибаҳо, иқтидорҳо, сармояҳо, саломатӣ, ҳаракатҳо, ҳавасмандиҳо, кӯшишҳо ва ояндабинҳои ба фаъолият доништа мешавад, ки дар шароити имрӯзаи иқтисодӣ

сармояи асосии инсонӣ комил ба ҳисоб меравад. Ин сармояи бузург ояндаи шахс, оила ва ҷамъиятро нишон медиҳад. Унсурҳои асосии сармояи инсонӣ: иқтидори инсонӣ, дараҷаи маълумотнокӣ, сатҳи саломатӣ, қувваи ҷисмонӣ, қобилиятҳои модарзодӣ, донишҳои касбӣ-тахассусӣ, иқтидори соҳибкорӣ, сатҳи ҳавасмандӣ, моликияти зеҳнӣ, сармояи оилавӣ, таҷрибаи истеҳсолӣ ва маҳорати ташкилӣ доништа мешаванд.

- Воситаҳо, усулҳо, ниҳодҳо, сарчашмаҳо ва доираҳои рушду ташаккулёбии сармояи инсонӣ вобаста ба инobatгирии талаботҳои иҷтимоӣ инноватсионии иқтисодӣ муосир муайян карда шудаанд. Ҳангоми таҳқиқ ошкор гардидааст, ки ташаккулёбии сармояи инсониро дар шароити имрӯзаи иқтисодӣ ниҳодҳои асосии он таъмин намуда, талаботҳои инноватсионии иқтисодӣ муосир онро раҳандозӣ менамояд. Иқтисодӣ муосир ба донишҳои мутахассисони тахассусманд, эҷодкор ва кашфиётҳои онҳо таъмин менамояд. Аз ин нуқтаи назар, собит карда шудааст, ки фикрронӣ, навоарӣ, ҷоринамоӣ, назоратнамоӣ ва ғайраҳои марҳалаҳои асосии ин иқтисодӣ доништа мешаванд.

- Дар таҳқиқоти диссертсионӣ равишҳои методологии идоракунии сармояи инсонӣ таҳқиқ гардида, истифодабарии усулҳои арзёбии сифатӣ он муайян карда шудаанд. Асоснок гардидааст, ки маҷмуи донишҳои муосир, қобилият, малака ва таҷрибаи андӯхташуда, на танҳо омили бавучудоваранда, балки идоракунанда ва истифодабарандаи самараноки онҳо доништа мешавад. Аз ҷониби муаллиф маълумотнокӣ ҳамчун ҷузъи сармояи инсонӣ доништа шуда, хусусиятҳои хоси он пешниҳод карда шудаанд. Ҳамзамон, қайд гардидааст, ки аз худ намудани донишҳои муосир боиси боз ҳам саҳеҳтар гардидани нақши сармояи инсонӣ дар рушди иқтисодӣ мегардад.

- Дар раванди таҳқиқ таҳсилоти олии касбӣ ҳамчун асоси рушду ташаккулёбии сармояи инсонӣ дар менҷменти муосир баррасӣ гардида, муайян карда шуд, ки маълумотнокии инсон, бахусус маълумоти олии касбӣ, ки бештар ба раванди истеҳсолот наздикӣ дорад, дар рушди иқтисодӣ кишвар нақши муассир дорад. Рушду тавсеаи иқтисодӣ сармояи инсонии ташаккулёфта таъмин намуда, боиси самаранок истифодабарии захираҳои маҳдуди иқтисодӣ ва истеҳсоли молу маҳсулоти босифат мегардад. Ҳамзамон, муаллифи диссертсия равиши муосиртарини омодамоии мутахассисонро вобаста ба талаботи бозори меҳнат ва ҳамбастагии онро бо талаботҳои истеъмолии аҳоли пешниҳод намудааст.

- Омӯзиши тамоюли рушди иқтидори кадрӣ ва таҳлили омилҳои унсурҳои самаранок истифодабарии он дар шароити рушди иқтисодӣ рақамӣ баррасӣ гардида, хусусиятҳои тавсифии омодамоии кадрҳо мувофиқ ба талаботи бозори меҳнат пешниҳод карда шудаанд. Ҳамин тариқ, муайян карда шуд, ки робитаи мустақим байни низоми маориф, илм ва раванди истеҳсолот дар як низоми муайяни инноватсионӣ ба роҳ

монда шуда, омодамоии мутахассисони дорои дониши муосирро талаб менамояд. Барои ин пешниҳод карда мешавад, ки омодамоии мутахассисон дар ин шароит мувофиқ ба талаботи замон ба роҳ монда шавад.

- Дар диссертатсия омӯзишу аз худ намудани таҷрибаи хориҷӣ оид ба рушду такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити иқтисодиёти муосир муҳим арзёбӣ гардидааст. Истифодаи таҷриба, таҳлил, таҳқиқ ва баррасии он яке аз меъёрҳои иҷроии корҳои таҳқиқотӣ ба ҳисоб меравад. Бинобар ин, омӯзиши таҷрибаи пешқадам яке аз роҳҳои расидан ба ҳадафи гузошташуда маҳсуб меёбад. Таҷрибаи давлатҳои тараққиқардаи ҳақон нишон медиҳад, ки сармоягузори ба сармояи инсонӣ нисбат ба дигар сармоягузориҳо манфиати бештар ба бор меорад. Дар иртибот ба ин, яке аз роҳҳои расидан ба рушди комили иқтисодӣ дар доштани мутахассисони халлоқ ва эҷодкор доништа мешавад. Вобаста ба ин пешниҳод карда мешавад, ки таҷрибаи давлатҳои пешрафтаи ҳақон аз худ карда шуда, истифодаи яке аз ин таҷрибаҳо оид ба рушди сармояи инсонӣ ба манфиати ҳома хоҳад буд.

- Риштаҳои муосири омодамоии мутахассисон дар кишварҳои тараққиқардаи ҳақон таҳқиқ карда шуда, зимнан муайян карда шуд, ки вобаста ба рушди босуръати техникаю технологияҳо ва тағйир ёфтани талаботҳои истеъмолии аҳоли зиёда аз 50 ҷисади касбҳо нуфузу эътибори худро аз даст дода, шакли навро гирифтаанд ва ё умуман аз байн рафтаанд. Тибқи пешгӯиҳо, дар баробари гузаштан ба силсилаи нави технологӣ риштаҳои амалкунанда то соли 2050-ум пурра шакли муосирро мегиранд. Бинобар ин пешниҳод карда мешавад, ки ин таҳдидҳо ба инобат гирифта шуда, рушду тақомули сармояи инсонӣ мувофиқ ба талаботҳои ҳомаи муосир ва дурнамои рушди иқтисодиёт таъмин карда шаванд.

- Вазъи маълумотгирии олии касбӣ, ҳолати бозори меҳнат, сатҳи даромад ва зиндагонии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлил карда шуда, муайян карда шуд, ки дониш ба унвони неруи асосии сармояи инсонӣ ва тавлидкунандаи идеяҳои инноватсионӣ арзёбӣ мегардад. Идеяҳои инноватсионӣ боиси рушду тавсеаи иқтисодиёти муосир гардида, барои ба даст овардани даромад, таъмин шудан бо ҷойи кор ва бештар гардидани сатҳи зисту зиндагонӣ мусоидат мекунад. Пешниҳод карда мешавад, ки раванди мазкур дуруст таҳлилу арзёбӣ карда шуда, ба навоарӣ, эҷодкорӣ, ихтироот ва аз ҳама муҳим ба масъалаи роҳандозии истеҳсоли молу маҳсулотҳои ватанӣ таваччуҳи бештар зоҳир карда шавад.

- Дар диссертатсия самтҳои муосири рушд ва инкишофёбии сармояи инсонӣ вобаста ба дигаргуншавии муносибатҳо дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт асоснок гардида, муайян карда шуд, ки рушди устувори иқтисодиёт бо рушди сармояи инсонӣ, таъмини шуғли самаранок ва ташаккули рақобатпазирии истеҳсолот алоқамандии зич дорад. Ба андешаи муаллиф, самтҳои асосии рушд ва инкишофдиҳандаи сармояи инсонӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ин низоми

муосири таълимӣ, муҷахҳазгардонии муҳити таълимӣ ҳамчун асоси таҳсилоти босифат, азхудкунии муосиртарин донишҳо, ҳамбастагии ҷараёни таълим бо раванди истехсолот ва дигар фаъолиятҳои мебошад, ки рушди сармояи инсониро таъмин менамоянд. Вобаста ба ин, аз ҷониби муаллиф амсилаи кластери таълимӣ оид ба рушди сармояи инсонӣ пешниҳод гардидааст, ки он дарбаргирандаи рушди сармояи инсонӣ + таъмини шугли самаранок + ташаккули рақобатпазирии истехсолотро фаро мегирад.

- Хусусиятҳои хоси идоракунии стратегияи кормандон дар асоси тағйирёбии моҳияти сармояи инсонӣ ва низомҳои муосири таълимӣ мавриди омӯзиш қарор гирифта, муайян карда шуд, ки идоракунии стратегияи кормандон дар менечменти муосир вобаста ба шароитҳо ва тағйироту дигаргуниҳои, ки ҷараёни истехсолиро фаро гирифтаанд, мазмун ва мундариҷаи худро дигар карда, фаъолият намудан бо техникаю технологияи муосирро ҳамчун равиши навини оmodасозии кадрҳои асри XXI талаб менамояд. Ҳамзамон, муаллифи диссертатсия таъминамоии кадрҳоро яке аз самтҳои асосии рушди менечменти муосир дониста, пешниҳод менамояд, ки механизми мотиватсионии таъминамоии кадрҳо яке аз муосиртарин роҳҳои таъмини корхона бо беҳтарин кормандон дониста мешавад. Вобаста ба хусусиятҳои хоси менечмент ва рушдҳои техникаю технологияҳои истехсолӣ, низоми таълимӣ бояд дар асоси муосиртарин амсилаҳои таълимӣ ба роҳ монда шавад.

7. Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот. Аҳамияти назариявӣ ва методологии таҳқиқот дар он зухур мекунад, ки тавсияҳои илман асоснокшудаи муаллифи диссертатсия барои такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодии муосир, ҳамчун асосҳои услубӣ ва амалӣ хизмат карда метавонанд. Натиҷаҳои асосии илмӣ ва тавсияҳои пешниҳодшудаи муаллиф имконият медиҳад, ки донишҳои илмӣ оид ба рушди идоракунии самаранокӣ сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодӣ истифода карда шаванд. Ҳамзамон ин тавсияҳоро дар таҳияи барномаи стратегияи рушди сармояи инсонӣ дар шароити муосири иқтисодӣ дар соҳаҳои иқтисодӣ ва инфрасохтори онҳо аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ истифода карда шаванд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он инъикос меёбад, ки натиҷаҳои ба даст овардаи муаллифро муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ ва мақомоти ҳокимияти давлатӣ ҳангоми асосноккунии равишҳои муосиртарини рушду инкишофди сармояи инсонӣ истифода баранд. Дар баробари ин, тавсияҳои мушаххаси аҳамияти амалидоштаи таҳқиқотро ҳангоми таҳияи барномаҳо, лоиҳаҳо ва нақшаҳои стратегияи рушди сармояи инсонӣ дар сохторҳои дахлдори соҳа истифода шаванд. Натиҷаҳои пешниҳоднамудаи муаллиф, ки аҳамияти амалӣ доранд, дар

афзалиятнокӣ, шаклу усулҳои ташаккул, истифодабарӣ ва рушди сармояи инсонӣ мусоидат намуда, барои баланд бардоштани самаранок идора намудани он дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт мусоидат менамояд.

Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Муқаррароти назариявӣ ва методии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар раванди таълим ҳангоми таҳияи нақшаҳои таълимӣ, васоити таълимӣ, дастурҳо ва матни лексияҳо аз фанҳои «Идоракунии сармояи инсонӣ», «Идоракунии захираҳои меҳнатӣ», «Иқтисодиёти меҳнат», «Менеҷмент ва маркетинг», «Менеҷменти кадрӣ», «Менеҷменти молиявӣ», «Менеҷменти байналмилалӣ», «Назорати ҳайати кормандон», «Санъати роҳбарӣ» ва дигар фанҳо, ки донишҷӯён, магистрантҳо ва докторантҳо аз рӯйи ихтисосҳои PhD иқтисодӣ истифода мешаванд, ки бо санад (маълумотномаи № 65/05 аз 25.05.2024 сол) аз ҷониби Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тасдиқи худро ёфтааст. Натиҷаи асосии амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз ҷониби Пажӯҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (маълумотномаи № 05 аз 28.05.2024 сол) тасдиқ ва дар амал татбиқ карда шудаанд.

8. Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба бандҳои зерини Шиносномаи ихтисосҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 – Менеҷмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менеҷмент) мутобиқат мекунад: 1. Коркарди проблемаҳои илми идоракунии ва методҳои маърифати он. Ақидаҳои назариявӣ нисбат ба табиат, моҳият ва инкишофи идоракунии. Самтҳои муосири коркардҳои назариявӣ методологӣ дар соҳаи идоракунии. Асосҳои мавзӯӣ ва байнифаннии идоракунии. 19. Кадрҳои идоракунии: нақш ва мақоми онҳо дар низоми идоракунии. Ташаккул, омодакунӣ ва густариши кадрҳои идоракунии. Идоракунии сатҳи касбӣ-вазифавӣ ва пешравии касбӣ-вазифавии кадрҳо. Методҳои ҳавасмандгардонии менеҷерони зинаи олӣ. 20. Идоракунии захираҳои инсонӣ ҳамчун намуди вижаи фаъолияти касбӣ: мақсад, усул (принсипҳо), таҳаввулотӣ равишҳо. Моҳияти масъалаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоии идоракунии ҳайати корхонаҳо ва ташкилот. Салоҳиятнокии ҳайати шахсӣ ва салоҳиятнокии ташкилот. Сиёсати кадрӣ: таҳия ва татбиқ. Инноватсия ва ташкили фаъолияти меҳнатӣ ва идоракунии ҳайати шахсӣ. Ташкил ва амалисозии корҳо оид ба идоракунии ҳайати шахсӣ.

9. Таъйиди диссертатсия ва иттилоот оид ба истифодаи натиҷаҳои он. Муқаррарот ва натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз ҷониби муаллиф дар конференсияҳо ва семинарҳои илмӣ-назариявӣ сатҳи донишгоҳӣ,

ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, инчунин дар раванди таълим ҳангоми гузаронидани машғулиятҳои лексионӣ семинарӣ пешниҳод карда шудаанд.

10. Интишорот аз рӯи мавзуи диссертатсия. Аз рӯи мавзӯи диссертатсия 92 кори илмӣ, аз он ҷумла 2 монография ва 30 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудааст.

11. Тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия. Апробатсияи мавзӯи таҳқиқот дар ҷаласаи кафедраи идоракунии захираҳои инсонии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, (суратҷаласаи №11, аз 26.06.2024) гузаронида шудааст. Инчунин муқаррароти асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар семинарҳои илмӣи кафедраи идоракунии захираҳои инсонӣ, конференсияҳои донишгоҳӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ илмию амалии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (Душанбе, 2006-2023), Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ, соҳибкорӣ ва хизмат (Душанбе, 2023), Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон (Душанбе, 2016-2023), Донишгоҳи давлатии Кулоб ба номи А.Рӯдакӣ (Кулоб, 2016-2023), конференсияҳои илмӣ-амалии Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (2008-2023), конфронсҳои байналмилалӣ илмию амалии Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии назди Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (2010-2023), инчунин дар конференсияҳои байналмилалӣ берун аз ҳудуди ҷумҳурӣ (2016-2019) баррасӣ ва тасдиқ шудаанд.

ИНТИШОРОТ АЗ РҶИИ МАВЗҶИ ДИССЕРТАТСИЯ

А) Монографияҳо:

1. Искандаров Х.Х. Формирование и развитие мотивационного механизма кадрового обеспечения аграрного сектора экономики [Текст]: монография / Т.Б. Ганиев, Д.А. Ходиев, Х.Х. Искандаров. – Душанбе, 2018. – 186с. ISBN: 987-99975-54-96-6.

2. Искандаров Ҳ.Ҳ. Ташаккулёбӣ ва инкишофи идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити ҷаҳонишавӣи иқтисодӣ [Матн]: монография / Т.Б. Ганиев, Ҳ.Ҳ. Искандаров, С.Н. Давлатов. – Душанбе, 2023. – 164с. ISBN: 978-99985-41-02-3.

Б) Интишорот дар маҷаллаҳои илмӣи тақризшавандаи

Ҷумҳурии Тоҷикистон:

3. Искандаров Ҳ.Ҳ. Нақши инфрасохтори иҷтимоӣ минтақа дар ташаккулёбӣ ва рушди сармояи инсонӣ [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Д.М. Маҷидзода, М.З. Иноятова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2024. – № 6. – Қ.1. – С.29-37. ISSN 2413-5151.

4. Искандаров Ҳ.Ҳ. Рақишҳои методӣ баҳогузори арзишҳои сармояи инсонӣ дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои

ичтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2024. – № 5. – С.29-37. ISSN 2413-5151.

5. Искандаров Ҳ.Ҳ. Идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – Душанбе, 2024. – №1 (51). – С.103-112. ISSN 2308-054X.

6. Искандаров Ҳ.Ҳ. Ташаккулёбӣ ва инкишофи сармояи инсонии ташкилотҳо дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт / Ҳ.Ҳ. Искандаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2024. – №2. – С.202-209. ISSN 2413-5151.

7. Искандаров Ҳ.Ҳ. Иқтидори меҳнати аҳоли: моҳият, таркиб ва сохтори он [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Р.А. Муродова // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – Душанбе, 2023. – №4/2 (50). – С.176-186. ISSN 2308-054X.

8. Искандаров Ҳ.Ҳ. Принсипҳо ва хусусиятҳои функционалии инкишофёбии бозори меҳнат дар шароити ҷаҳонишавӣ [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров // Тоҷикистон: иқтисод ва идора. – Душанбе, 2023. – № 2. – С.71-77. ISSN 2709-7250.

9. Искандаров Ҳ.Ҳ. Муҳоҷирати байналмилалӣ меҳнатӣ ҳамчун раванди мураккаби иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва таъсири он ба сатҳи зисти аҳоли [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Н.С. Саъдуллозода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2023. – №10.- Ҷ.2. – С.122-129. ISSN 2413-5151.

10. Искандаров Ҳ.Ҳ. Хусусиятҳои тавсифии ҷараёни омодамоии кадрҳо дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт [Матн] / Т.Б. Ғаниев, Ҳ.Ҳ. Искандаров, Р.М. Саломова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2023. – №10. – Ҷ.2. – С.12-20. ISSN 2413-5151.

11. Искандаров Ҳ.Ҳ. Талаботҳои навини омодакунии кадрҳо дар шароити иқтисодиёти рақамӣ [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров // Тоҷикистон: иқтисод ва идора. – Душанбе, 2021. – №2. – С.93-103. ISSN 2709-7250.

12. Искандаров Ҳ.Ҳ. Сифати ҳайёт ва моҳияти иҷтимоӣ-иқтисодии он дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Ш.А. Амиров // Тоҷикистон: иқтисод ва идора. – Душанбе, 2020. – №3. – С.109-118. ISSN 2709-7250.

13. Искандаров Ҳ.Ҳ. Ҳавасмандгардонии кормандон ва таъсири он ба системаҳои идоракунандаи захираҳои меҳнатӣ [Матн] / Т.Б., Ғаниев, Ҳ.Ҳ. Искандаров, М.Д. Эсанов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2020. – №10. – Ҷ.1. – С.105-111. ISSN 2413-5151.

14. Искандаров Ҳ.Ҳ. Муҳоҷирати меҳнати шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва танзиммоии он дар шароити ҷаҳонишавӣ [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Н.С. Саъдуллозода // Тоҷикистон: иқтисод ва идора. – Душанбе, 2020. – №2. – С.117-124. ISSN 2709-7250.

15. Искандаров Ҳ.Ҳ. Танзими давлатии шуғли аҳоли ва бозори меҳнат дар бахшҳои афзалиятноки иқтисоди миллӣ [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Д.М. Мачидзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2020. – №9. – С.295-300. ISSN 2413-5151.

16. Искандаров Х.Х. Роль экономических кластеров в развитии региональной экономики [Текст] / Р.П. Музафаров, Х.Х. Искандаров // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе, 2019. – №2. – С.23-28. ISSN 2413-5151.

17. Искандаров Х.Х. Формирования образовательных кластеров аграрного профиля [Текст] / Х.Х. Искандаров, М.Н. Неккадамова // Известия академии наук Республики Таджикистан. Отделения общественных наук. – Душанбе, «Дониш», 2018. – №4, (253). – С.106-114. ISSN 2076- 2569.

18. Искандаров Ҳ.Ҳ. Сармояи инсонӣ ҳамчун омил асосии рушд дар раванди иқтисоди донишҳо ва менеҷменти муносири байналмилалӣ [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, В.У. Ҳошимов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2018. – №7. – С.106-111. ISSN 2413-5151.

19. Искандаров Х.Х. Развитие системы социальной защиты населения в сельской местности Республики Таджикистан [Текст] / Д.М. Набиева, Х.Х. Искандаров // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе, 2018. – №7. – С.17-22. ISSN 2413-5151.

20. Искандаров Ҳ.Ҳ. Хусусиятҳои омодакунии кадрҳо дар шароити иқтисодии рақамӣ [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Р.А. Абдуллозода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2018. – № 5. – С.44-50. ISSN 2413-5151.

21. Искандаров Х.Х. Мировой опыт формирования и развития конкурентоспособности работников [Текст] / Х.Х. Искандаров, С.Н. Давлатов // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе: «СИНО», 2017. – №2/5. – Ч.2. – С.53-58. ISSN 2413-5151.

22. Искандаров Х.Х. Анализ системы подготовки кадров аграрного профиля в Республике Таджикистан [Текст] / Д.А. Ходиев, Х.Х. Искандаров // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе: «СИНО», 2017. – № 2/4. – Ч.2. – С.13-20. ISSN 2413-5151.

23. Искандаров Ҳ.Ҳ. Муҳоҷирати аҳоли ва оқибатҳои иҷтимоӣ-иқтисодии он [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Д.Т. Ғаниев // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе: «СИНО», 2017. – №2/5. – Ч.2. – С.57-62. ISSN 2413-5151.

24. Искандаров Х.Х. Стратегия борьбы с явлением «Утечки мозгов» в Республике Таджикистан [Текст] / Д.А. Ходиев, Х.Х. Искандаров //

Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе: «СИНО», 2017. – № 2/1. – С.3-7. ISSN 2413-5151.

25. Искандаров Х.Х. Методологические основы обеспечения конкурентоспособности работников на рынке труда [Текст] / Х.Х. Искандаров // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе: «СИНО», 2016. – №2/4 (204). – С.16-21. ISSN 2413-5151.

26. Искандаров Ҳ.Ҳ. Асосҳои институтсионалии таъмини рақобатпазирии кормандон [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, К.Р. Абдулҳақова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе: «СИНО», 2016. – №2/2. (197). – С.129-132. ISSN 2413-5151.

27. Искандаров Ҳ.Ҳ. Тавонмандии нерӯи зеҳнии инсон ҳамчун сарчашмаи захираҳои амниятӣ миллӣ ва байналмилалӣ [Матн] / Т.Б. Ғаниев, Ҳ.Ҳ. Искандаров // Паёми Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯза. – Душанбе, 2015. – №6(49). – С.101-110. ISSN 2075 – 9584.

28. Искандаров Ҳ.Ҳ. Сармояи инсонӣ ва нақши он дар рушди иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / С.Н. Давлатов, Ҳ.Ҳ. Искандаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе: «СИНО», 2015. – №2/6. (175). – С.94-97. ISSN 2413-5151.

29. Искандаров Х.Х. Эффективность системы подготовки кадров и развития потенциала трудовых ресурсов [Текст] / Х.Х. Искандаров, Р.Ф. Неъматов // Вестник Таджикского государственного национального университета. – Душанбе, 2007. – №1(33). – С.219-225. ISSN 2074-1847.

В) мақолаҳо дар дигар маҷаллаҳо ва маҷмӯи маводҳои конференсия:

30. Искандаров Ҳ.Ҳ. Идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, С.Н. Давлатов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмию амалӣ дар мавзуи «Стратегияи тамадунии пешвоӣ дар асри XXI» (Душанбе, 20-уми феврал соли 2024). – Душанбе, 2024. – С.78-91.

31. Искандаров Ҳ.Ҳ. Нақш ва аҳамияти сармояи инсонӣ дар инкишофи иқтисодиёти муосир [Матн] / С.Н. Давлатов, Ҳ.Ҳ., Искандаров // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмию амалӣ дар мавзуи «Стратегияи тамадунии пешвоӣ дар асри XXI» (Душанбе, 20-уми феврал соли 2024). – Душанбе, 2024. – С.67-77.

32. Искандаров Ҳ.Ҳ. Таҷрибаи хориҷии идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити муосир [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ дар мавзуи «Ташаккулёбӣ ва рушди низоми шуғли пурмахсул дар иқтисодиёти Тоҷикистон» (Душанбе, 15 ноябри соли 2023). – Душанбе, 2023. – С.233-243.

33. Искандаров Ҳ.Ҳ. Муҳоҷирати одамон ва масоили рушди сармояи инсонӣ [Матн] / Т.Б. Ғаниев, Ҳ.Ҳ. Искандаров // Масъалаҳои мубрами

сиёсати дохилӣ ва хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон (мачмуи маърузаҳои конфронс ва мизи гирд). – Душанбе, 2023. «Аржанг». – С.168-179.

34. Искандаров Ҳ.Ҳ. Сармояи инсонӣ ва нақши он дар рушди идоранамоии иқтисодиёти муосир [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, С.Н. Давлатов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмию амалӣ дар мавзуи «Саноатикунонии босуръат ва масоили амалигардонии он дар Тоҷикистон» (Душанбе, 17 феввали соли 2023). – Душанбе, 2023. – С.156-163.

35. Искандаров Ҳ.Ҳ. Ташаккулёбӣ ва рушди сармояи инсонӣ дар шароити имрӯзаи иқтисодиёт [Матн] / Ҳ.Ҳ. Искандаров, Б.А. Сафарова, Ш.А. Сафаров // Маводи мизи гирди умумӣ донишгоҳии илмию назарявӣ дар мавзӯи «Масоили мубрами менечмент дар шароити муосир» (Душанбе, 20-уми декабри соли 2019). – Душанбе, 2020. – С.94-97.

Дар ҷаласаи муштараки кафедраҳои идоракунии захираҳои инсонӣ, менечмент ва маркетинги Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз «26»июни соли 2024, №11 иштирок доштанд: хамагӣ - 22 нафар, аз онҳо бо ҳуқуқи овоздиҳӣ 18 - нафар. Аз ҷумла, бо ихтисоси диссертатсияи муҳокимагардида д.и.и., профессорон 6 нафар. Барои пешниҳод ба Шурои диссертатсионӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 - Менечмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менечмент) овоз доданд: тарафдор – 18 нафар; зид – нест; бетараф – нест.

Пас аз муҳокима ва баррасии диссертатсияи Искандаров Ҳофиз Ҳақимович дар мавзуи «Такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир: назария, методология, амалия»,

ҚАРОР ҚАРДА ШУД:

1. Диссертатсияи Искандаров Ҳофиз Ҳақимович дар мавзуи «Такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир: назария, методология, амалия», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 - Менечмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менечмент) пешниҳод гардидааст, ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷаи илмӣ дода мешавад ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

2. Диссертатсияи Искандаров Ҳофиз Ҳақимович дар мавзуи «Такмили идоракунии сармояи инсонӣ дар шароити рушди инноватсионии иқтисодиёти муосир: назария, методология, амалия», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 - Менечмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менечмент) пешниҳод шудааст, ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-004 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои ҳимоя тавсия қарда шавад.

3. Назорати қарори мазкур ба зиммаи мудири кафедраи идоракунии захираҳои инсонӣ вогузор карда шавад.

Раисикунанда:

д.и.и., профессор, декани факултети
иқтисод ва идораи ДМТ

Раҳимзода Ҳ.Р.

Котиб:

н.и.и., м/к - и кафедраи
идоракунии захираҳои инсонии ДМТ

Давлатов С.Н.

Дурустии имзоҳои Ҳ.Р. Раҳимзода ва С.Н. Давлатовро тасдиқ менамоем.

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ

«29» 06 2024

Тавқиев Э.Ш.

Суроғаи Донишгоҳ:

Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734020, ш. Душанбе, хиёбони Рудақӣ 17.

Саҳифаи интернетӣ: www.tnu.tj. Телефон: (+992-37) 221-77-11. Факс (+992-37) 221-48-84.

E-mail: tgnu@mail.tj. tnu.int.re@gmail.com.